

Asbestsanering voor iconische De Brouckèretoren

De oude Philipstoren aan het Brusselse De Brouckèreplein krijgt een grondige opknapbeurt. Eigenaar Whitewood stript het gitzwarte gebouw en tovert het pand om tot een spierwit baksteen in de hoofdstad. Hiervoor is echter een grondige asbestsanering nodig.

Tekst Bram Souffreau | Beeld Renotec, CONIX RBDM Architects, Bram Souffreau

De kantoortoren stamt uit de jaren 60 en vormde een onderdeel van het roemruchtige Manhattanplan van Paul Vanden Boeynants. Eind 2015 kochten projectontwikkelaars DW Partners, LP en Whitewood het 63 meter hoge bouwwerk. Samen met het bureau CONIX RBDM Architects tekenden ze een nieuwe toekomst uit voor de iconische De Brouckèretoren. Whitewood breekt het gebouw niet af, maar voert een grondige renovatie uit. Na de sloopwerken door De Meuter zal enkel de ruwbouwstructuur overblijven, waarna aannemer Cordeel de constructie opnieuw zal aankleden. Renotec verwijderd sinds november 2018 alvast al het resterende geïnventariseerde asbest uit het gebouw.

Asbestveilig torengebouw

"In het kader van vroegere renovaties werd al een deel van het asbest uit de De Brouckèretoren gehaald", geeft Dirk Vandekerckhof, directeur Asbestsanering bij Renotec, aan. "Toen werd echter enkel het asbest verwijderd dat het pad van de renovatie kruiste. Nu pakken we het overblijvende asbest aan, zodat we het torengebouw volgend jaar 'asbestveilig' kunnen verklaren. 'Asbestveilig' is geen garantie dat er helemaal geen asbest meer aanwezig is, maar bij normaal gebruik zal niemand het risico lopen om blootgesteld te worden aan asbest."

Studiebureau Kiwa Oesterbaai en Renotec hebben de voorbije maanden de asbesthistoriek doorgenomen en stalen genomen van 'asbestverdachte' materialen en alle plaatsen waar zich asbest bevindt te inventariseren. "De screening gebeurde zeker niet oppervlakkig. We voerden verschillende destructieve tests uit, waarbij we onder meer gaten in de betonnen structuurkolommen kaptten en diverse vloerlagen onderzochten om verborgen asbest te vinden", legt Vandekerckhof uit.

En er werd ook heel wat asbest in het gebouw aangetroffen. Geen verrassing, want de mineralen waren jarenlang populair als brandwerend middel, geluiddemper of isolator en werden geprezen voor hun vezelversterkende eigenschappen en slijtvastheid. Maar vanwege de gevaren van asbest voor de gezondheid, moeten ze verwijderd worden. Zo zal het gevelgordijn van de oude Philipstoren met de nodige omzichtigheid weggehaald worden, ▶



Deze saneringszone is luchtdicht gemaakt met plastic folie. Een drietrapssluis met een 'schone ruimte', een douche, een 'vuile ruimte' en een houten materiaalsluis laat arbeiders toe om de ruimte veilig te betreden en te verlaten. Regelmatig wordt de lucht binnen en buiten de installatie gemeten.



Asbestsaneerders aan het werk.

want in de gevelementen werd asbesthoudende lijm gebruikt voor de bevestiging van de kurkisolatie. Ook in de diverse vloerafwerkingsslagen doken er asbestvezels op. Renotec moet eveneens brandwerende isolatiestroken aan de onderzijde van de draagstructuur en asbestcementen doorvoeringen in het plafond saneren, net als brandvertragende deurlijsten en brandschotten in de technische schachten.

Hermetische saneringszones

In het voorjaar van 2018 maakte Kiwa Oesterbaai de asbestinventaris op. Intussen is de milieuvergunning in orde en voert De Meuter de voorontmantelingswerken uit. Nadat de sloper zijn werk heeft uitgevoerd, komt Renotec in actie. "We hebben de saneringsoperatie opgedeeld in zes fases", zegt Vandekerckhof. "Maar eerst hebben we de werf voorbereid. We bouwden een van de noodtrappen om tot ventilatieschacht en plaatsten een afzuiginstallatie op het dak van de derde verdieping. Die 'extractor' zorgt voor de filtering van de lucht en de onderdruk in de saneringszones."

Renotec werkt het gebouw af van boven tot in de ondergrondse parkeergarages. De asbesthoudende materialen worden met containers afgevoerd naar Rematt voor conditioning alvorens ze te storten op een stortplaats voor gevaarlijk afval.

Discrete asbestverwijderaar

Renotec is geen onbekende in het wereldje van asbestverwijderaars. Maar het loopt er niet mee te koop. "Dat klopt", zegt de directeur Asbestsanering. "We werken discreet. Asbest is een zeer gevoelig thema. Een ingepakt gebouw kan al snel onrust creëren bij de buurtbewoners. Daarom zullen we altijd zo anoniem mogelijk te werk gaan."

Renotec voert sinds 1985 asbestsaneringen uit en beschikt intussen over een eigen ploeg van ruim vijftig asbestverwijderaars. Zij voeren het werk minutieus uit en genieten optimale bescherming, zodat er geen onderaannemers nodig zijn. Het bedrijf mag ook asbesttransporten in heel België uitvoeren. Naast de De Brouckèretoren saneerde Renotec eerder ook al de nabijgelegen Manhattantoren, de Financiëntoren en het RAC-complex, het Flageygebouw, de Antwerpse Boerentoren, het UZ in Gent, De Warande in Turnhout en de Balmattsite in Mol. ■

"We hebben de saneringsoperatie opgedeeld in zes fases. Volgend jaar zullen we het gebouw asbestveilig kunnen verklaren"



Een buitenzicht van een saneringszone, opgebouwd door Renotec-arbeiders. Links staat het afzuigstelsel dat voor de onderdruk zorgt. De ruimte zelf is luchtdicht gemaakt.



Het De Brouckèregebouw krijgt deze dagen een grondige make-over. (Beeld: Whitewood/Conix RDBM).

RISICOVOL ASBEST VERWIJDEREN TEGEN 2040

De Vlaamse regering heeft een asbestafbouwplan opgesteld. Tegen ten laatste 2040 moet al het risicovolle asbest verwijderd zijn. De meest risicovolle materialen moeten al tegen 2034 weggehaald worden. Het gaat met name over dak- en gevelmaterialen in asbestcement, schoorstenen en makkelijk bereikbare niet-hechtgebonden asbesthoudende materialen. Op termijn zullen alle gebouwen van voor 2001 ook over een asbestinventaris moeten beschikken. De overheid belooft alvast om zelf het goede voorbeeld te geven.

TECHNISCHE FICHE

Bouwheer

XXXXXXXXXXXXXX

Architect

XXXXXXXXXXXXXX

Hoofdaannemer(s)

XXXXXXXXXXXXXX